

ה רוצח שהרג בזדון אין ממתין אותו העדים ולא הרוחץ אומרו עד שיבוא לבית דין וכו'. בפרק אלו הן הגולין (דף י"ג) ועוד מניח בסיפרי לפי שהוא אומר ורצה גואל הדם שומע אני יהרגנו ציט לזין עלמו תלמוד לומר ולא ימות הרוצח עד עמדו לפני העדה. ומ"ש והוא הדין לכל חייבי מיתות בית דין. שם יכול יהרגו אותו משהרג ומשנאף תלמוד לומר ולא ימות הרוצח עד עמדו וכו' :

אחד הרודף אחר חבירו להרגו וכו'. משנה כ"ט בן סורר ומורה (דף ע"ב): אלו הם שמיליגס אוחס בנפש הרודף אחר חבירו להרגו או אחר הזכור או אחר נערה המאורסה אבל הרודף אחר הבתולה והמהלל את השבת והעובד ע"ז אין מיליגס אוחס בנפשם וליף בגמרא מקרא דלכל פריזת בין חייבי מיתות בין חייבי כריאת מילין אוחס בנפשם :

ו ומ"ש ש' אבל הרודף אחר חבירו להרגו וכו'. שם ובפ' בן סורר ומורה (דף ע"ב): במשנה. ומ"ש ואפילו היה הרודף קטן פרק בן סורר ומורה אמר רב הונא קטן הרודף ניסן להגילו בנפשו קסבר רודף א"ל סתראס לא שאל גדול ולא שאל קטן :

ז ח ומ"ש ואם יכולין להגילו באבר מאיברי הרודף וכו'. בסוף פ' גמיר הדין (דף מ"ט) ובריש פ' המניח (דף כ"ח) ובס"פ בן סורר ומורה (דף ע"ד). ומ"ש אע"פ שלא הרג. אין לשון אע"פ נוח לי לדרכא מפני שלא הרג עדין הוא שהורגין כדי שלא יהרגו דאילו כבר הרגו אינם רשאין להורגו וכו' דה"ק כיון שלא הרג לא היה רשאי להורגו ואע"פ כן הורגין אותו כדי להגיל את הרודף. ומ"ש שנאמר וקטוה את כפה וכו' ואחד כל דבר שיש בו סכנת נפשות וכו'. בסיפרי :

ח ומ"ש לפיכך הורו חכמים שהאשה שהיא מקשה וכו'. בספ"ד דהלכות ה"ה שהיא מקשה לילד מחסכים את הולד במעיה ומזיזין אותו ליברים ליברים שחיה קודמין לחייו ולא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש ובפ' בן סורר (דף ע"ב) אהא דאמר רב קטן הרודף ניסן להגילו בנפשו איסיביה יאל ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש שאני הסם דמשמיה קא רדפי לה וכו' שכתב רבינו זהו עכנו על עולם :

תחניפו את הארץ וגו'. כי הדם הוא יחניף את הארץ וגו' : ה רוצח שהרג בזדון אין ממתין אותו העדים ולא הרואים אותו עד שיבא לבית דין וידינוהו למיתה. שנאמר ולא ימות הרוצח עד עמדו לפני העדה למשפט. והוא הדין לכל מחוייבי מיתות בית דין שעברו ועשו שאין ממתין אותן עד שיגמר דינם בבית דין : ו במה דברים אמורים בשעבר ועשה העון שחייב עליו מיתת בית דין. אבל הרודף אחר חבירו להרגו אפילו היה הרודף קטן הרי כל ישראל מצווין [ב] להציל הנרדף מיד הרודף ואפילו בנפשו של רודף : ו כיצד אם הזהירוהו והרי הוא רודף אחריו אע"פ שלא קיבל עליו התראה כיון שעדיין הוא רודף הרי זה נהרג. ואם יכולים להצילו באבר מאיברי הרודף כגון שיכו אותו בחץ או באבן או בסיף ויקטעו את ידו או ישברו את רגלו או יסמו את עינו עושין. ואם [אינן] יכולין לכוין ולהצילו אלא אם כן הרגוהו לרודף הרי אלו הורגין אותו אע"פ שעדיין לא הרג *שנאמר וקצותה השגת הראב"ד את כפה לא תחוס עינד : ח אחד במבושיו ואחד כל דבר שיש בו סכנת נפשות. אחד האיש או האשה.

אענין הכתוב שכל החושב להכות חבירו הכאה הממיתה אותו מצילין את הנרדף בכפו של רודף. ואם אינן יכולין מצילין אותו אף בנפשו שנאמר לא [ב] תחוס עינד : אף זו מצות לא תעשה שלא לחוס על נפש הרודף. לפיכך הורו חכמים שהעובר שהיא מקשה לילד מותר לחתוך העובר במיעיה. בין בסם בין ביד מפני שהוא כרודף אחריה להורגה. ואם משהוציא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש זהו טבעו של עולם : י אחד הרודף אחר חבירו להרגו או רודף אחר נערה מאורסה לאונסה. הא יש לה מושיע מושיעה בכל דבר שיכול להושיע ואפילו בהרגת הרודף : יא והוא הדין ילשאר כל העריות חוץ מן הבהמה. אבל הזכור מצילין אותו בנפש הרודף כשאר כל העריות. אבל הרודף אחר הבהמה לרבעה. או שרדף לעשות מלאכה בשבת או לעבוד ע"ז. אע"פ שהשבת וע"ז עיקרי הדת אין ממתין אותו עד שיעשה ויביאוהו לבית דין וידינוהו וימות : יב רדף אחר ערוה ותפשה ושכב עמה והערה. אע"פ שלא גמר ביאתו אין ממתין אותו עד עמדו בדין. רדף אחר ערוה ואחרים היו רודפין אחריו להצילה. ואמרה להם הניחוהו כדי שלא יהרגו אין שומעין לה אלא מבהילין אותו ומונעין אותו מלבעול באיבריו. ואם אינן יכולים באיבריו אפילו בנפשו כמו שביארנו : יג כל היכול להציל באבר מאיבריו ולא טרח בכך אלא הציל בנפשו של רודף והרגו הרי זה שופך דמים וחייב מיתה אבל אין בית דין ממתין אותו : יד כל היכול להציל ולא הציל עובר על לא תעמוד על דם רעך. וכן הרואה את חבירו מובע בים. או ליסטים באים עליו. או חיה רעה באה עליו. ויכול להצילו הוא בעצמו. או ששכר אחרים להצילו ולא הציל. או ששמע עובדי כוכבים או מוסרים מחשבים עליו רעה או טומנין לו פח ולא גלה אוזן חבירו והודיעו. או שידע בעובד כוכבים או באונס שהוא בא על חבירו ויכול לפייסו בגלל חבירו להסיר מה שבלבו ולא פייסו וכל כיצא בדברים אלו. העושה אותם עובר על לא

יב רדף אחר ערוה ושכב עמה והערה וכו'. שם (דף ע"ג) אחד הרודף אחר חבירו להרגו ואחר הזכור ואחר נערה מאורסה וכו' מילין אוחס בנפשו וכו' נעבדה בה עבירה אין מילין אוחס בנפשו זה הולך על השורש שקדם שמהייבי מיתות שעברו ועשו אין ממתין אותם עד שיגמר דינם כב"ד וזה כיון שהערה כבר עשה העבירה :

רדף אחר ערוה וכו'. כס"פ בן סורר ומורה פלוגתא דרבי יהודה ורבנן ופסק כרבנן ודבר פשוט הוא ש"מ"ש בחיבריו ה"ק ומונעים אותו בחתיכת חיבריו מלבעול :

יג כל היכול להציל באבר מאיבריו וכו'. שם (דף ע"ד) ר' יונתן בן שאול אומר רודף שהיה רודף אחר חבירו להרגו ויכול להצילו באחד מאיבריו ולא הציל כלומר ולא הצילו אלא בנפשו נהרג עליו ומשמע לרבינו דהי' אפשר לומר שב"ד ממתין אותו שמאחר שלא נהכוון אלא להציל לא שייך ביה הסתרה ולא נקט ר' יונתן בן שאול נהרג עליו אלא לומר שהוא חייב מיתה לשמים :

יד כל היכול להציל ולא הציל וכו'. כס"פ בן סורר ומורה (דף ע"ג) מניין לרואה את חבירו שהוא מובע בנהר או חיה גורמתו או לסטים באים עליו שהוא חייב להצילו ח"ל לא תעמוד על דם רעך והא מהכא נפקא מהכא נפקא חבידת גופו מנין ח"ל והשבוטו לו חי מהכא ח"ל ס"מ בנפשיה אבל מיערת

א סמ"ג לאוין סי' סד ועשין סי' עד : ב סמ"ג לאוין סי' קסס :

משנה למלך

ודתם סכנת רש"י. ורואייהו להרמב"ן שרצה לייחס לרבינו סכנת רש"י וזו היא מיתת סכנת רש"י רבינו הללו כחך מלנו דמ"ל דכרונא כמודד איירי קרא (א"ס עיין לקמן בספקין דין ע"ז ועיין בדרכי שם המהר"ם בדרך מנחת ד"ס א"ל) :

ה רוצח שהרג בזדון כו'. מ"ש מן ז"ל כמ"ל ועוד מניח בסיפרי כו' ברייתא זו היא דלא כהלכתא והיא סכנת ר"א הונאה כס' גולין ודוק :

יא וה"ה לשאר כל העריות כו'. (א"ס עיין בדברי הרב המחבר פרק כ"ד מהל' שבת הלכה ז') : יב כל היכול להציל באבר מאיבריו כו'. (א"ס עיין מ"ש לעיל ס"ח מהל' חובל ומזיק הלכה י' משמו של הרב המחבר ז"ל) : אבל אין כ"ד ממתין אותו. כתב העורר סי' תכ"ה ואינו יודע כיון שחייב מיתה למה אין כ"ד ממתין אותו. ומן ז"ל כס' ב"ה כתב דפירכא מעיקרא ליתא דלית ביה סתראס ושקבל עליו מאחר שאינו מתכוין אלא להציל ע"כ ודבריו נריכין תלמוד :

הנהגות מיימוניות

[ה] בברכות פ' הרואה ר' שילא אלקייה לההוא גברא דבעיל בנותיה אזיל ואכיל ביה קורבא בי מלכא וכו' עד הוה אזיל וקאמר חזו דקרי לבו חמרי אמר האי רודף הוא ותורה אמרה הבא להורגך השכם להורגו מחיית בקולפא וקטליה ע"כ : [ב] בספרי כחכמים שרודשים כן לגבי ר' יהודה דאמר נאמר כאן לא תחוס וכאמר בעדים וזממים לא תחוס מה להלן כמון אף כאן כמון ורש"י תפס שיפתיה בפירוש החומש כר' יהודה שהוא יחיד ע"כ : [טור ה"מ סימן תכ"ה וכתב כלשון רבינו ומסיים ואינו יודע כיון שחייב

ו"ל ולשון ספרי במבושיו מה מצויה מיוחד שיש לו בו סכנת נפשות וכו' הוא בוקטוה את כפה כך כל דבר שיש בו סכנת נפשות הרי הוא בוקטוה את כפה מלמד שאשה חייב להצילה בכפה מנין אם אין יכול להצילה בכפה ח"ל לא תחוס עינד ע"כ והכרסום בכחך אמר ודאי בספרי פרשת כי תלח : לפיכך הורו חכמים כו' עד וזהו טבעו של עולם. בסנהדרין פרק בן סורר ומורה (דף ע"ג) : אחד הרודף אחר חבירו להרגו עד סוף הפרק. פ' בן סורר ומורה (דף ע"ד) ונשון סיפרא מניין אם יודע לו עדות חי אהס רשאי לשחוק עליה ח"ל לא תעמוד על דם רעך ומניין ראייתו עובע בנהר ליסטים כחין עליו חיה בלש ענין שאספס חייב להצילו שנאמר לא תעמוד על דם רעך ע"כ :

מגדל עז

כופר כו' עד סוף יחניף את הארץ. בספרי ובכתובות פ' אלו נערות (דף ל"ו) : רוצח שהרג בזדון כו' עד שיגמר דינו כב"ד. בספרי פרשת מסעי ובמכילתא יכול יהרגו אותו משהרג או משנאף ח"ל ולא ימות הרוצח עד עמדו לפני העדה למשפט. עוד שם הרי עדה שראתה אחד שהרג את כנסת יכול יהרגו אותו עד שלא יעמוד אלל כ"ד ח"ל ולא יומת הרוצח עד עמדו לפני העדה למשפט ע"כ : בד"א נשעבר ועשה עד או יסמו את עיניו עושין. בסנהדרין פ' בן סורר ומורה (דף ע"ד) ובספרי פ' כי תלח : ואם אינן יכולין לכוין כו' עד שלא לחוס על נפש הרודף : כתב הראב"ד ז"ל בספרי קא דריש לה הכי : זאגין אומר יישר כחו שלמדנו מקומו וגם שכבר פירשו ר"מ כס' המטות

נויקין . הלכות רוצח ושמירת נפש פ"א ב

דין ופירש"י שכתפה לריכה לכך שהיו ערוצים בעצמות שהיו רואים להגן על ישראל שהיוונים גוזרים עליהם גזרות והיו מלוח בזיוות בעיניהם : ה הרי שלא הרגו המלך ולא היסה השפעה לריכה לכך וכו' : ו אחד ההורג את הגדול או את הקטן בן יומנו וכו' והוא שכלו לו חדשיו . בפרק יולא דופן (דף מ"ד) שנינו תינוק בן יום אחד ההורגו חייב ונתמרח דכתיב איש כי יכה כל נפש מ"מ ומכיים בה במתני' והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כההן שלם ונגמ' למאלי הלכתא אמר רב פפא לענין אבילות כמתן דלא כרשב"ג דאמר כל ששהה שלשים יום בחיים אינו נפל הא לא ששה ספיקא הוי הכא נמאלי עסקין דקים ליה שכלו לו חדשיו ועיין במ"ש ה"ה בפ"א מהל' יבוס . ומ"ש בן זכר בן נקבה :

מיטרה ומיגר אגורי אימא לא קמ"ל . וכחכ הרמ"ש והניחול חייב לפרוע למזיל מה שהזיל דחין אדם חייב להזיל נפש חברו בממונו היכא דאיה ליה ממונא לניחול וכחכ הגהות מיימון עבר על לא תעמוד וכו' בירושלמי מסיק חפ"י להכניס עמו בספק סכנה חייב עכ"ל . ונראה שהטעם מפני שהלה ודאי הוא ספק :

מן הרואה רודף אחר חברו להרגו וכו' : פ"ב א כל ההורג חברו בידו וכו' כגון שהכהו בסייף או בחבן הממיתה או שהקו וכו' . בסיפרי :

ב ומ"ש הכל השוכר הורג להרוג את חברו או ששלח עבדיו והרגוהו . בפרק האיש מקדש (דף מ"ג) האומר לשלוחו לא הרג את הנפש הוא חייב ושולחו פטור ואע"ג דמכיים בה שמאלי הזקן אומר שולחו חייב פסק כת"ק ועוד דנחד לישאל אמרין דמאי חייב בדיני שמים ודינא רבא ודינא זוטא איכא בינייהו . ומ"ש או שכפתו והניחו לפני הארי וכו' פרק הנשרפין (דף ע"ז) אמר רבא כפטו לפני ארי פטור . ומ"ש וכן ההורג את עמו ומנין שכן הוא הדין שנאמר שופך דם האדם וכו' :

א אחד ההורג את הכריא או את החולה הנזפה למוט וכו' . בפרק בן סורר ומורה (דף ע"ח) ת"ל הכוהו עשרה בני אדם בעשרה מקלות ומה בין בכה אחת בין בזה אחר זה פטורים ר' יהודה בן בתירא הומר בזה אחר זה האחרון חייב מפני שקירב מיתחו אמר רבא הכל מודים בבורג את העריפה שהוא פטור בגוסס בידי שמים שהוא חייב לא נחלקו אלא בגוסס בידי אדם מר מדמי לה לעריפה ומר מדמי ליה לגוסס בידי שמים ופסק רבינו כת"ק ואע"ג דאמרין ההס מני חנא קמיה דרב ששה ואיש כי יכה כל נפש אדם להביא (את) המכה את חברו וכו' ויש בו כדי להמית וכו' אמר והמיתו שהוא חייב ופסמא כר"י בן בתירא לאו משום דהווי הלכתא

ד ובל אלו הרצחניה וכיוצא בהם שאינם מחוייבים מיתת ב"ד אה רבא מלך ישראל ישפדל להורגם בדין המלכות וכו' : וכן חס ראו ב"ד להרגם וכו' . בפרק נגמר הדין (דף מ"ו) ב"ד מכין ועונשים שלא מן החורה וכו' ומעשה בזה שרכב על הסוס בשבת צימי יוונים [והביאנוהו לב"ד] וסקלוהו כך היא הגירסא האמיתית וכן כהנה רבינו בפכ"ד מהל' פנהדרין ולא כגירסא דספרי דין

א אחד ההורג את החורג בידו כגון שהכהו בסייף או באבן הממיתה . או שחנקו עד שמת . או שרפו באש . הואיל והרגו מכל מקום הוא בעצמו הרי זה נהרג בבית דין : ב אבל [ה] השוכר הורג להרוג את חברו או ששלח עבדיו והרגוהו . או שכפתו והניחו לפני הארי וכיוצא בו והרגתהו חיה וכן ההורג את עצמו . כל אחד מאלו שופך דמים הוא . ועון הריגה בידו וחייב מיתה לשמים ואין בהן מיתת בית דין : ג ומנין שכן הוא הדין שנאמר שופך דם האדם באדם דמו ישפך זה

ההורג בעצמו שלא על ידי שליח . את דמכם לנפשותיכם אדרוש זה הורג עצמו . מיד כל חיה אדרשנו זה המוסר חברו לפני חיה לטרפו . מיד האדם מיד איש אדרוש את נפש האדם זה השוכר אחרים להרוג את חברו . ובפירוש נאמר בשלשתן לשון דרישה הרי דינם מסור לשמים : ד וכל אלו הרצחנים וכיוצא בהן שאינן מחוייבין מיתת בית דין . אם רצה מלך ישראל להרגם בדין המלכות ותקנת העולם הרשות בידו . וכן אם ראו בית דין להרגם בהוראת שעה . אם היתה השעה צריכה לכך יש להם רשות כפי מה שיראו : ה הרי שלא הרגם המלך ולא היתה השעה צריכה לכך לחוק הדבר הרי בית דין חייבין מכל מקום להכותם מכה רבה הקרובה למיתה לאסרם במצור ובמצוק שנים רבות ולצערן בכל מיני צער כדי להפחיד ולאיים על שאר הרשעים שלא יהיה הדבר להם לפוקה ולמכשול ויאמר הריני מסבב להרוג אויבי בדרך שעשה פלוני ואפטר : ו אחד ההורג את הגדול או את הקטן בן יומנו . בין זכר בין נקבה . הרי זה נהרג עליו אם הרג בודון . או גולה אם הרג בשגגה . והוא שכלו לו חדשיו . אבל אם נולד לפחות מתשעה חדשים הרי הוא כנפל עד שישהה שלשים יום וההורגו בתוך שלשים יום אינו נהרג עליו : ז אחד ההורג את הבריא או את החולה הנוטה למות . ואפילו הרג את הגוסס נהרג עליו . ואם היה גוסס בידי אדם כגון שהכהו עד שנמטה למות והרי הוא גוסס . ההורגו אין

ההורג בעצמו שלא על ידי שליח . את דמכם לנפשותיכם אדרוש זה הורג עצמו . מיד כל חיה אדרשנו זה המוסר חברו לפני חיה לטרפו . מיד האדם מיד איש אדרוש את נפש האדם זה השוכר אחרים להרוג את חברו . ובפירוש נאמר בשלשתן לשון דרישה הרי דינם מסור לשמים : ד וכל אלו הרצחנים וכיוצא בהן שאינן מחוייבין מיתת בית דין . אם רצה מלך ישראל להרגם בדין המלכות ותקנת העולם הרשות בידו . וכן אם ראו בית דין להרגם בהוראת שעה . אם היתה השעה צריכה לכך יש להם רשות כפי מה שיראו : ה הרי שלא הרגם המלך ולא היתה השעה צריכה לכך לחוק הדבר הרי בית דין חייבין מכל מקום להכותם מכה רבה הקרובה למיתה לאסרם במצור ובמצוק שנים רבות ולצערן בכל מיני צער כדי להפחיד ולאיים על שאר הרשעים שלא יהיה הדבר להם לפוקה ולמכשול ויאמר הריני מסבב להרוג אויבי בדרך שעשה פלוני ואפטר : ז אחד ההורג את הגדול או את הקטן בן יומנו . בין זכר בין נקבה . הרי זה נהרג עליו אם הרג בודון . או גולה אם הרג בשגגה . והוא שכלו לו חדשיו . אבל אם נולד לפחות מתשעה חדשים הרי הוא כנפל עד שישהה שלשים יום וההורגו בתוך שלשים יום אינו נהרג עליו : ז אחד ההורג את הבריא או את החולה הנוטה למות . ואפילו הרג את הגוסס נהרג עליו . ואם היה גוסס בידי אדם כגון שהכהו עד שנמטה למות והרי הוא גוסס . ההורגו אין

ההורג בעצמו שלא על ידי שליח . את דמכם לנפשותיכם אדרוש זה הורג עצמו . מיד כל חיה אדרשנו זה המוסר חברו לפני חיה לטרפו . מיד האדם מיד איש אדרוש את נפש האדם זה השוכר אחרים להרוג את חברו . ובפירוש נאמר בשלשתן לשון דרישה הרי דינם מסור לשמים : ד וכל אלו הרצחנים וכיוצא בהן שאינן מחוייבין מיתת בית דין . אם רצה מלך ישראל להרגם בדין המלכות ותקנת העולם הרשות בידו . וכן אם ראו בית דין להרגם בהוראת שעה . אם היתה השעה צריכה לכך יש להם רשות כפי מה שיראו : ה הרי שלא הרגם המלך ולא היתה השעה צריכה לכך לחוק הדבר הרי בית דין חייבין מכל מקום להכותם מכה רבה הקרובה למיתה לאסרם במצור ובמצוק שנים רבות ולצערן בכל מיני צער כדי להפחיד ולאיים על שאר הרשעים שלא יהיה הדבר להם לפוקה ולמכשול ויאמר הריני מסבב להרוג אויבי בדרך שעשה פלוני ואפטר : ז אחד ההורג את הגדול או את הקטן בן יומנו . בין זכר בין נקבה . הרי זה נהרג עליו אם הרג בודון . או גולה אם הרג בשגגה . והוא שכלו לו חדשיו . אבל אם נולד לפחות מתשעה חדשים הרי הוא כנפל עד שישהה שלשים יום וההורגו בתוך שלשים יום אינו נהרג עליו : ז אחד ההורג את הבריא או את החולה הנוטה למות . ואפילו הרג את הגוסס נהרג עליו . ואם היה גוסס בידי אדם כגון שהכהו עד שנמטה למות והרי הוא גוסס . ההורגו אין

משנה למלך

המלך לכו"ע הוא חייב ושלחו פטור שלא מנינו זה נהנה וזה מחייב ה"ל דכוחה ועיין מ"ש הרב המחבר בספר דרשותיו בדרך האפרים דף ו' : בתב מהרי"מ נהשו"ח ח"א בימן ק"ו דיש להסתפק אי אמרינן בליכורא דרבנן אין שלוח לדבר עבירה כיון דמן הסורה חשיב שניה או דלמא אשילו במילי דרבנן דבר עבירה מיקריא ושיין ביה דברי הרב ודברי התלמוד דברי מי שומעין יע"ש . ואני תמים על הרב ז"ל מההיא דאמרין בפרק הפסח (דף נ"ג) נימא כורה גרם ליה . ופירש"י כגון שהיתה כרויה ועומדת קודם לכן דאי האי כרויה הוי כורה חייב דאין שלוח לדבר עבירה דאסור לקלקל כרה"ר ע"כ ואיסור זה דמקלקל כרה"ר פשיטא דהוי מדדבנן ואשילו הכי אמרינן אין שלוח לדבר עבירה . גם באותו פרק (דף נ"א) אמרינן בור של שני שופטין הני משכחת לה אי דשוו שלוח תרווייהו ואמרי ליה זיל כרי לן ואזיל כרה לכו אין שלוח לדבר עבירה . ועבירה זו הוא מה שפירש"י (בדף נ"ג) דהיינו דאסור לקלקל כרה"ר שוב הוקשה לו כההיא דאמרין בפ"ק דמיטעא (דף י') איכא בינייהו כהן כו' ח"כ איש דאמר לאשה תקפי לי קטן כו' . ואי אמרת דאף בליכורא דרבנן אמרינן דברי הרב כו' ח"כ אף למ"ד דכל היכא דשליח לאו בר חיובא מחייב שולחו כהא משלח לא מחייב דאף דנשים אינן באוהרת לא תקיפו מכל מקום איכורא דרבנן איכא ואשילו מקפת את הקטן וכדאיתא בגיטין וכו"ס רבינו בסוף הל' ע"ז וא"כ כיון דשיין גבא דברי הרב כו' ליפטר משלח ודוקא הוא בעיני לומר דסוגיא זו אמיא אליבא דרב הונא דאיה ליה דגבי אשה אשילו איכורא דרבנן ליכא וכדאיתא בגיטין מאתר דליה הלכתא כוותיה . עוד עלה בדעתו לומר דשאני כהא דהמשלח מוזהר מן החורה ומש"ה חשיב שליח לאו בר חיובא אף שמוזכר מדרבנן ולא נתיישב בעיני מירון זה וכעת הדבר לריך תלמוד . (א"כ עיין בדברי הרב המחבר פ"ה מהלכות מלוה ולוה הלכה י"ד ועיין בספר מוהל מאש סי' ל"ה שם רמו מדברי הרב המחבר הללו) :

מן הרואה רודף אחר חברו להרגו כו' ויכול להזיל ולא הזיל ה"ל ביטול מצות עשה כו' . נסתפקתו ברובא בשגגה שיש רשות לגואל הדם להורגו אם נתאמן הרוצח והרג לגואל הדם אם נהרג עליו . ומסתברא דאינו נהרג עליו וסמך לדברי זמרי דאמרין [סנהדרין פ"ב]. נהפך זמרי והרג לפנחס אין נהרג עליו ועדיין אין בידי ראה מברחת ליה . וכן נסתפקתו ברודף אחר חברו להורגו וכן רודף אחר הערוה שניתן להזילו כנפשו אם נתאמן הרודף והרג את המזיל אם נהרג עליו . ונראה דכאלו נהרג עליו דדוקא גבי זמרי דליכא מצוה גבי פנחס אלא רשות אמרינן נהפך זמרי והרגו לפנחס אינו נהרג אבל רודף אחר חברו או אחר הערוה דאיכא מצוה להזילו וכמ"ש רבינו אם הרג רודף למזיל נהרג עליו . וכן יש לדקדק מדברי ר"י ז"ל במוסריים גל"א ח"ב שכתב ואם הבעל נהפך והרגו לקנאי אשילו בשעת מעשה אינו נהרג כי רודף היה הקנאי כי אינו מצוה להרגו אלא רשות בעלמא ע"כ . הרי שחלה הדבר לפי שאינו מצוה להורגו ודוק . ורובא בשגגה דינו כדון בעל ארמית שהרי רשות היא ביד גואל הדם ולא מצוה ודוק :

הנהרות מיימוניות שחייב מיתה למה אין ב"ד שמתין אותו עכ"ל : [ג] בספרי דרש מלא תחוס עינך ובת"כ מלא תעמוד : [ה] עיין בסמ"ק י"ד :

פ"ב ב כל הורג חברו עד ה"ו נהרג ככ"ד . בסנהדרין פ' הנשרפין : אבל השוכר הורג עד וכן ההורג עמו . נקדושוין פ' האיש מקדש ובסנהדרין פ' בן סורר ומורה (דף ע"ז ע"א) : ובל אחד מהלכו כו' הרי דינם מסור לשמים . בסנהדרין פ' הנשרפין : ובל אלו הרצחנים כו' עד כפי מה שיראו . בסנהדרין פ' נגמר הדין (דף מ"ו) : הרי שלא הרגם המלך וכו' עד כדרך שעשה פלוני ואפטר . זה הדין בכלל ב"ד מכין ועונשין שלא מן הסורה . בפרק נגמר הדין , ומכניסין אותם לביסה ר"פ הנשרפין אבל דינו הסמוך לו הוא ברוב פ' אלו מגלחין (דף י"ז) דאמרין מנא לן דכשתין ואסרינן ועבדינן הכרעה כו' ודאי הכוהו כבעלי עבירות מיידי עד שיחזור בהם וגם כרשב"ד ז"ל כ"כ בהשגות האלו סוף פ"ה של אלו ההלכות אגב אורחיה וקמה אהו שמן מנבו : אחד ההורג את הגדול עד ל' יום אינו נהרג עליו . בכ"ק פ' שור שנגח את הפסח (דף מ"ח ע"ב) ונדה פ' יולא דופן (דף מ"ד) ובספרי פ' ראה ופרשת שופטים ושוערים : אחד ההורג את הכריא כו' עד ה"ו פטור מדיני אדם . בסנהדרין פ' הנשרפין :

הנהרות מיימוניות שחייב מיתה למה אין ב"ד שמתין אותו עכ"ל : [ג] בספרי דרש מלא תחוס עינך ובת"כ מלא תעמוד : [ה] עיין בסמ"ק י"ד :

פ"ב ב כל הורג חברו עד ה"ו נהרג ככ"ד . בסנהדרין פ' הנשרפין : אבל השוכר הורג עד וכן ההורג עמו . נקדושוין פ' האיש מקדש ובסנהדרין פ' בן סורר ומורה (דף ע"ז ע"א) : ובל אחד מהלכו כו' הרי דינם מסור לשמים . בסנהדרין פ' הנשרפין : ובל אלו הרצחנים כו' עד כפי מה שיראו . בסנהדרין פ' נגמר הדין (דף מ"ו) : הרי שלא הרגם המלך וכו' עד כדרך שעשה פלוני ואפטר . זה הדין בכלל ב"ד מכין ועונשין שלא מן הסורה . בפרק נגמר הדין , ומכניסין אותם לביסה ר"פ הנשרפין אבל דינו הסמוך לו הוא ברוב פ' אלו מגלחין (דף י"ז) דאמרין מנא לן דכשתין ואסרינן ועבדינן הכרעה כו' ודאי הכוהו כבעלי עבירות מיידי עד שיחזור בהם וגם כרשב"ד ז"ל כ"כ בהשגות האלו סוף פ"ה של אלו ההלכות אגב אורחיה וקמה אהו שמן מנבו : אחד ההורג את הגדול עד ל' יום אינו נהרג עליו . בכ"ק פ' שור שנגח את הפסח (דף מ"ח ע"ב) ונדה פ' יולא דופן (דף מ"ד) ובספרי פ' ראה ופרשת שופטים ושוערים : אחד ההורג את הכריא כו' עד ה"ו פטור מדיני אדם . בסנהדרין פ' הנשרפין :

